

ELFOGADOTT SZÖVEGEK

P9_TA(2021)0413

Az Északi-sarkvidék: lehetőségek, aggályok és biztonsági kihívások

Az Európai Parlament 2021. október 7-i állásfoglalása az Északi-sarkvidékről: lehetőségek, problémák és biztonsági kihívások (2020/2112(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) V. címére, különösen a 21., 22., 34. és 36. cikkére, valamint az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) ötödik részére,
- tekintettel az Északi-sarkvidék kormányzásáról szóló, 2008. október 9-i¹, az Északi-sarkvidékre vonatkozó fenntartható uniós politikáról szóló, 2011. január 20-i², az Északi-sarkvidékre vonatkozó uniós stratégiáról szóló, 2014. március 12-i³, az Európai Unió Északi-sarkvidékre vonatkozó integrált politikájáról szóló, 2017. március 16-i⁴, a klímadiplomáciáról szóló, 2018. július 3-i⁵ és az éghajlati és környezeti vészhelyzetről szóló, 2019. november 28-i⁶ állásfoglalására,
- tekintettel az ENSZ őslakos népek jogairól szóló nyilatkozatára, amelyet az ENSZ Közgyűlés 2007. december 13-án fogadott el,
- tekintettel „A világban az őslakos népeket érő jogsértések, beleértve a nagyarányú földszerzést” című, 2018. július 3-i állásfoglalására⁷,
- tekintettel „Az Európai Unió és az Északi-sarkvidék” című, 2008. november 20-i bizottsági közleményre (COM(2008)0763), valamint „Az Északi-sarkvidékekkel kapcsolatos európai uniós politika kialakítása terén 2008 óta elért haladás és a következő lépések” című, 2012. június 26-i közös közleményére (JOIN(2012)0019), illetve „Az Európai Unió Északi-sarkvidékre vonatkozó integrált politikája” című, 2016. április 27-i közös közleményére (JOIN(2016)0021),

¹ HL C 9. E, 2010.1.15., 41. o.

² HL C 136. E, 2012.5.11., 71. o.

³ HL C 378., 2017.11.9., 174. o.

⁴ HL C 263., 2018.7.25., 136. o.

⁵ HL C 118., 2020.4.8., 32. o.

⁶ HL C 232., 2021.6.16., 28. o.

⁷ HL C 118., 2020.4.8., 15. o.

- tekintettel az északi együttműködésért felelős, a Svájccal és Norvégiával fenntartott kapcsolatokért felelős és az EU–Izland Parlamenti Vegyes Bizottságba és az Európai Gazdasági Térség (EGT) Parlamenti Vegyes Bizottságába delegált küldöttség (DEEA) vonatkozó ajánlásaira,
- tekintettel az Északi-sarkvidékre vonatkozó uniós politikáról szóló, 2021. januári nyilvános konzultáció eredményeinek összefoglalására,
- tekintettel 2020. január 15-i állásfoglalására¹ és Bizottság 2019. december 11-i közleményére (COM(2019)0640) az európai zöld megállapodásról,
- tekintettel az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezményére (UNFCCC),
- tekintettel az UNFCCC részes felei 21. konferenciáján Párizsban 2015. december 12-én elfogadott megállapodásra (a Párizsi Megállapodás),
- tekintettel az Északi-sarkvidékkel kapcsolatos kérdésekről szóló, 2009. december 8-i, az Északi-sarkvidékkel kapcsolatos európai uniós politika kidolgozásáról szóló, 2014. május 12-i, az Északi-sarkvidékről szóló, 2016. június 20-i, az „Úrtechnológiai megoldások a fenntartható Északi-sarkvidékért” című, 2019. november 21-i és az EU Északi-sarkvidékre vonatkozó politikájáról szóló, 2019. december 9-i tanácsi következtetésekre,
- tekintettel az óslakos népekről szóló, 2017. május 15-i tanácsi következtetésekre és az óslakos népekkel kapcsolatos uniós külső politika végrehajtásáról szóló, 2016. október 17-i közös szolgálati munkadokumentumra (SWD(2016)0340),
- tekintettel „Az Európai Unió és az Északi-sarkvidék” című 2008. november 20-i bizottsági közleményre (COM(2008)0763),
- tekintettel a Jeges-tenger partján fekvő öt állam – az Egyesült Államok, Oroszország, Kanada, Norvégia és Dánia – által 2008. május 28-án bejelentett, majd 2018. májusban megerősített ilulissati nyilatkozatra,
- tekintettel a Balti-tengeri Államok Tanácsának (CBSS) és a Barents-tenger európai és sarkvidéki területeivel foglalkozó tanács (BEAC) létrehozására,
- tekintettel az egyrészről az Európai Unió, másrészről Grönland és a Dán Királyság közötti kapcsolatokról szóló, 2014. március 14-i 2014/137/EU tanácsi határozatra,
- tekintettel az Európai Unió 2016 júniusában közzétett, kül- és biztonságpolitikára vonatkozó globális stratégiájára,
- tekintettel az északi-sarkvidéki államok, és különösen az északi-sarkvidéki államok, nevezetesen a Dán Királyság, Svédország és Finnország, valamint más uniós és EGT-tagállamok az Északi-sarkvidékre vonatkozó nemzeti stratégiáira,
- tekintettel az Európai Unió tengeri védelmi stratégiájára,

¹ HL C 270., 2021.7.7., 2. o.

- tekintettel a Bizottság által 2016. október 26-án közzétett, „Úrstratégia Európa számára” című közleményre (COM(2016)0705),
- tekintettel az Egyesült Nemzetek Szervezetének 1982. december 10-én aláírt és 1994. november 16. óta hatályban lévő Tengerjogi Egyezményére (UNCLOS),
- tekintettel a világ kulturális és természeti örökségéről szóló, 1972. november 16-i UNESCO-egyezményre,
- tekintettel a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) őslakos és törzsi népekről szóló 169. számú egyezményére,
- tekintettel a Jeges-tenger középső térségének nyílt tengeri részén történő szabályozatlan halászat megelőzéséről szóló, 2018. október 3-i megállapodásra (a továbbiakban: CAO halászati megállapodás),
- tekintettel az Atlanti-óceán észak-keleti körzete tengeri környezetének védelméről szóló egyezményre (OSPAR),
- tekintettel a sarkvidéki vizeken üzemelő hajók a Nemzetközi Tengerészeti Szervezet által elfogadott nemzetközi szabályzatára (a továbbiakban: sarkvidéki szabályzat);
- tekintettel az „Életbiztonság a tengeren” tárgyú 1974. évi nemzetközi egyezményre (SOLAS), a hajókról történő szennyezés megelőzéséről szóló, az 1978. évi jegyzőkönyvvel és az 1997. évi jegyzőkönyvvel módosított, 1973. évi nemzetközi egyezményre (MARPOL), a tengerészek képzéséről, képesítéséről és az őrszolgálat ellátásáról szóló, 1995-ben és 2010-ben módosított, 1978. évi nemzetközi egyezményre (STCW), a tengeren történő összeütközések megelőzésére vonatkozó nemzetközi szabályokról szóló, 1995-ben és 2010-ben módosított, 1972. évi egyezményre (COLREGs), a nemzetközi tengeri forgalom könnyítéséről szóló, 1965. évi egyezményre és a Nemzetközi Tengerészeti Egyezményre (FAL) és a tengeri felkutatásról és mentésről szóló, 1979. évi nemzetközi egyezményre (SAR),
- tekintettel az 1920. február 9-i Svalbard Szerződésre (korábban a Spitzbergákról szóló szerződés),
- tekintettel az Északi-sarkvidéki Tanácsot létrehozó, 1996. szeptember 19-i ottawai nyilatkozatra,
- tekintettel az Északi Dimenzió 2019 novemberében a norvégiai Bodøben, 2017 novemberében Brüsszelben, 2015 májusában az izlandi Reykjavíkban, 2013 novemberében az oroszországi Arhangelszkben, 2011 februárjában a norvégiai Tromsøben, 2009 szeptemberében pedig Brüsszelben megrendezett parlamenti fórumán elfogadott nyilatkozatokra,
- tekintettel az Északi-sarkvidéki Tanács keretében megtárgyalt három, jogilag kötelező erejű megállapodásra, nevezetesen az északi-sarkvidéki légiforgalmi és tengeri kutatás-mentési együttműködésről szóló, 2011. évi megállapodásra, a tengeri olajszennyezéssel, felkészültséggel és válaszadással kapcsolatos északi-sarkvidéki együttműködésről szóló 2013. évi megállapodásra, valamint az északi-sarkvidéki nemzetközi tudományos együttműködés megerősítéséről szóló, 2017. évi megállapodásra,

- tekintettel az Északi-sarkvidék Parlamenti Képviselői állandó bizottságának 2021. április 13–14-én megrendezett 14. konferenciáján elfogadott nyilatkozatra,
 - tekintettel a „Reziliencia a kritikus fontosságú nyersanyagok terén: a nagyobb biztonsághoz és fenntarthatósághoz vezető út feltérképezése” című, 2020. szeptember 3-i bizottsági közleményre (COM(2020)0474),
 - tekintettel a svédországi Umeåban 2019-ben megrendezett Északi-sarkvidéki Fórumra,
 - tekintettel az Éghajlatváltozási Kormányközi Testület (IPCC) jelentéseire, különösen az éghajlatváltozás összefüggésében az óceánokról és a krioszféráról szóló különjelentésre és a 1,5°C-os globális felmelegedésről szóló különjelentésre,
 - tekintettel az északi-sarkvidéki érdekképviseleti fórum konzultációról szóló összefoglaló jelentésére, amely 2017. december 21-én közzétett az Északi-sarkvidékkel kapcsolatos fő beruházási prioritásokat és a régiót érintő jövőbeli uniós finanszírozási programok észszerősítési lehetőségeit hivatott meghatározni,
 - tekintettel az Európai Politikai Stratégiai Központnak „Vékony jég: az Északi-sarkvidékre vonatkozó kiegyensúlyozott uniós stratégia” című, 2019. júliusi stratégiai feljegyzésére,
 - tekintettel az Észak-atlanti Szerződésre, az Észak-atlanti Tanács 2016. július 8–9-i varsói csúcstalálkozóján részt vevő állam- és kormányfők által kiadott varsói közleményre, valamint a NATO főtitkára által kinevezett vitacsoport „NATO 2030: Egységben egy új korszakért” című elemzésére és ajánlásaira,
 - tekintettel eljárási szabályzatának 54. cikkére,
 - tekintettel a Külügyi Bizottság jelentésére (A9-0239/2021),
- A. mivel a az utóbbi évtizedekben az Északi-sarkvidék békés, feszültségektől mentes és a nyolc északi-sarkvidéki ország – Dánia, Svédország, Finnország, Izland, Norvégia, Oroszország, Kanada és az Amerikai Egyesült Államok – közötti konstruktív nemzetközi együttműködés jellemezte régiót; mivel az északi-sarkvidéki államoknak és a nemzetközi közösségnek ezért meg kell őrizniük ezt, és továbbra is politikai akaratot kell mutatniuk az együttműködésre és a vitás kérdések megoldására a nemzetközi joggal összhangban;
- B. mivel a régió geopolitikai jelentősége növekszik, és az Északi-sarkvidék jövője és az Északi-sarkvidék előtt álló globális kihívások, amelyek túlmutatnak a part menti északi-sarkvidéki államokéin, többszintű kormányzást igényelnek, és regionális együttműködésre és nemzetközi megoldásokra van szükség; mivel az Északi-sarkvidék biztonsága és környezeti állapota között közvetlen kapcsolat áll fenn, amit viszont erősen befolyásolnak a bolygó más területein folytatott emberi tevékenységek következményei;
- C. mivel az Északi-sarkvidék átfogó irányítási modellje – amelynek a középpontjában a nemzetközi jog áll – hatékonynak és megbízhatónak bizonyult; mivel az együttműködés az északi-sarkvidéki országok közötti kapcsolatok kialakítása leghasznosabb eszközének bizonyult;

- D. mivel az Északi-sarkvidék jelenlegi irányítási kerete, amely az Északi-sarkvidéki Tanácsban összpontosul, az elmúlt 25 évben jelentős mértékben hozzájárult a régió stabilitásához; mivel az Északi-sarkvidéki Tanács az északi-sarkvidéki együttműködés elsődleges fóruma, és munkacsoportjai a pozitív és konstruktív nemzetközi együttműködés színtereként szolgálnak;
- E. mivel az Északi-sarkvidéki Tanács munkája létfontosságú volt az északi-sarkvidéki államok közötti békés és konstruktív együttműködés biztosításához, aminek köszönhetően számos kötelező erejű megállapodás jött létre közöttük; mivel a múltban az Északi-sarkvidéket nem nagyon érintették a globális geopolitikai konfliktusok, de katonai jelentősége és geopolitikai stratégiai szerepe egyre nő; mivel az Északi-sarkvidék biztonsága és politikája egyre inkább a globális kérdésekhez kapcsolódik, és az Északi-sarkvidéken kívüli fejlemények valószínűleg következményekkel járnak az északi-sarkvidéki államokra nézve, és fordítva, ami még fontosabbá teszi a geopolitikai feszültségek és konfliktusok Északi-sarkvidékre gyakorolt továbbgyűrűző hatásának elkerülését;
- F. mivel az EU teljes mértékben támogatja az Északi-sarkvidéki Tanács az iránti elkötelezettségét, hogy biztosítsa az Északi-sarkvidék lakosainak jólétét, a régió fenntartható fejlődését és az északi-sarkvidéki környezet védelmét, beleértve az ökoszisztémák egészségét, a biológiai sokféleség fenntartását és helyreállítását, valamint a természeti erőforrások megőrzését és az azokkal való fenntartható gazdálkodást;
- G. mivel az EU már régóta támogatja az Északi-sarkvidékkel folytatott szoros együttműködést, és foglalkozik az Északi-sarkvidékkel az Északi Dimenzió elnevezésű kezdeményezés révén, amelyben Oroszországgal, Norvégiával és Izlanddal együtt vesz részt, továbbá a Balti-tengeri Államok Tanácsának létrehozásában (CBSS), a Barents euro-sarkvidéki régióban, különösen a Barents-tenger európai és sarkvidéki területeivel foglalkozó tanács és a Barents-tengeri Regionális Tanács munkájában, a Kanadával és az Egyesült Államokkal fenntartott stratégiai partnerségekben való részvétele, valamint az elmúlt években az Északi-sarkvidéki Tanácsban végzett valódi aktív megfigyelői munkája révén; mivel az EU az Északi-sarkvidék európai részén több mint 1 milliárd EUR-val járult hozzá a regionális fejlesztéshez és a határokon átnyúló együttműködéshez;
- H. mivel a nemzetközi jog képezi az Északi-sarkvidéket érintő nemzetközi szerepvállalás és együttműködés alapját; mivel hangsúlyozni kell és meg kell erősíteni különösen az Egyesült Nemzetek Tengerjogi Egyezménye (UNCLOS), és a Nemzetközi Tengerészeti Szervezet (IMO) egyezményeinek szerepét, amelyek keretet biztosítanak a Jeges-tengerhez kapcsolódó kérdésekben folytatott nemzetközi együttműködéshez és fellépéshez; mivel az UNCLOS képezi az óceánokban és tengerekben végzett valamennyi tevékenység jogi keretét, gazdasági jogokat biztosít a parti államok számára kizárólagos gazdasági övezeteik és kontinentális talapzatuk felett, és kimondja, hogy a nyílt tenger nem tartozik állami szuverenitás alá; mivel az északi-sarkvidéki parti menti országok az ilulissati nyilatkozatban megerősítették, hogy a Jeges-tenger irányítása során a nemzetközi jogot, legfőképpen az UNCLOS-t fogják követni; mivel az IMO nemzetközi szabályozási standardokat állapít meg a nemzetközi hajózás biztonságával, védelemével és környezeti teljesítményével kapcsolatban;

- I. mivel az Északi-sarkvidéket különösen és egyre inkább érintik az éghajlatváltozás és a biológiai sokféleség csökkenésének drámai hatásai, beleértve a hőmérséklet emelkedését, a jégviszonyok megváltozását, az erdőtüzeket, a tengerszint emelkedését, a megváltozott időjárási viszonyokat, az idegenhonos inváziós fajokat, a biológiai sokféleség jelentős csökkenését és a permafroszt felolvadását, amely hatások az egész bolygót érintik, valamint a helyi infrastruktúrára is veszélyt jelentenek; mivel a helyi alkalmazkodási stratégiákat és az északi-sarkvidéki ökoszisztéma védelmét nem lehet a globális éghajlat-politikai kerettől elszigetelten kezelni, és a Párizsi Megállapodás végrehajtása ezen együttműködés középponti eleme;
- J. mivel az Északi-sarkvidék egyes részein a világon a legmagasabb a műanyag hulladék koncentrációja, ami már most is hatással van az északi-sarkvidéki állatfajokra, valamint a táplálékhálózat szennyeződésének veszélyével jár, ami végső soron az embereket is érinteni fogja;
- K. mivel az Északi-sarkvidék jégsapkáinak riasztó ütemű olvadása az éghajlatváltozásnak és főként az Északi-sarkvidéken kívüli tényezőknek tudható be; mivel az éghajlatváltozásra a veszélyeket megsokszorozó tényezőként kell tekinteni, amely súlyosbítja a meglévő tendenciákat és fokozza a feszültségeket és az instabilitást;
- L. mivel az Északi-sarkvidék jégsapkájának olvadása és a tengerszint ebből eredő emelkedése súlyos globális környezeti, gazdasági és humánbiztonsági következményekkel járna; mivel a grönlandi jégsapka olvadása akár 7,2 méteres tengerszint-emelkedést is okozhat a világon, így a bolygó számos régiója víz alá kerülne; mivel egyes sarkvidéki népességcsoportok már most is a jégsapka olvadásának következményeivel szembesülnek, ami migrációs áramlásokat indított el; mivel Grönland olvadó jége a biológiai sokféleséget is megváltoztatja;
- M. mivel az Északi-sarkvidéket az emberi tevékenység következtében fenyegető különféle veszélyek közül az egyik különösen aggasztó a permafroszt felolvadása; mivel az északi félteke talajának mintegy 24%-át, különösen Oroszország északi részének nagy területeit permafroszt borítja; mivel a permafroszt nagy arányban tartalmaz veszélyes metánt és CO₂-t, és a felolvadásával üvegházhatású gázok kerülnek a légkörbe, ami hozzájárul a globális felmelegedéshez; mivel a permafroszt olvadása megváltoztathatja az ökoszisztémákat és váratlan módon befolyásolhatja a biztonságot;
- N. mivel míg az Északi-sarkvidék előtt álló kihívásokat elsősorban a globális éghajlatváltozás és az Északi-sarkvidéken kívüli tevékenységek okozzák, az éghajlatváltozás hatásai különösen láthatóak az Északi-sarkvidéken, mivel az Északi-sarkvidék a globális átlagnál háromszor gyorsabban melegszik, és a sarkvidéki tengeri jég soha nem látott sebességgel olvad el, valamint a tengerszint emelkedése súlyos társadalmi, környezeti és gazdasági következményekkel jár nemcsak a régióban, hanem az egész világon is; mivel ezek a hatások megváltoztatják a regionális ökoszisztémát, földrajzot és gazdaságot azáltal, hogy potenciálisan új közlekedési útvonalakat nyitnak, fokozzák a kereskedelmet, lehetővé teszik a ritka természeti erőforrásokhoz való hozzáférést, valamint fokozzák a kutatási tevékenységeket, a halászatot és az idegenforgalmat; mivel e változások némelyike hatalmas lehetőségeket rejt magában a technológiailag fejlett, környezetbarát és fenntartható gazdasági fejlődés szempontjából; mivel az Északi-sarkvidékre hatást gyakorló kihívásokért – különösen az éghajlatváltozásért – az egész világ felelősséggel tartozik; mivel az EU-nak mind saját

kötelezettségvállalásai, mind másoknak nyújtott segítség révén cselekednie kell e kihívások kezelése érdekében;

- O. mivel az Északi-sarkvidéken – különösen az olaj és más sarkvidéki erőforrások kitermelése során – bekövetkező, ember okozta környezeti katasztrófákat nehéz megfékezni és kezelni, az okozott károk orvoslása pedig nehézségekbe ütközik; mivel az Északi-sarkvidék legnagyobb olajszenyvezésére 2020 májusában Szibériában került sor, amikor az orosz Norilsk város közelében több mint 20 000 tonna dízüzemanyag ömlött a környező talajba és vízi utakba, a tisztítási munkálatok pedig még mindig tartanak;
- P. mivel az éghajlatváltozás Északi-sarkvidékre gyakorolt, többnyire külső hatásai és a régió belüli geopolitikai verseny újbóli megjelenése megnehezíti a fenntartható fejlődést és a hagyományos megélhetési formák megőrzését az Északi-sarkvidék törekeny környezetében, és negatív hatással lehet a régió biztonságára és fenntartható gazdasági fejlődésére;
- Q. mivel a régió geogazdasági jelentősége gyorsan növekszik a gazdag és bőséges természeti erőforrásai – többek között a kritikus fontosságú nyersanyagok –, a kialakulóban lévő új tengeri útvonalak és a tengeri szállítási potenciálja iránti érdeklődés következtében; mivel az északi-sarkvidéki országoknak ugyan joguk van arra, hogy saját területükön használják az erőforrásokat, kötelesek azonban ezt felelős módon végezni; mivel az Északi-sarkvidék erőforrásainak feltárása és kiaknázása jelentős kockázatokkal jár a régió sérülékeny ökoszisztémáira és a helyi lakosságára nézve; mivel 2019-ben az EU és az Egyesült Királyság importálta az északi-sarkvidéki országok energia-, fém-, ásvány- és halexportjának jelentős részét;
- R. mivel a jégolvadás következtében megnyílik az északnyugati átjáró, az északi hajózási útvonal és a jövőbeli transzpoláris tengeri útvonal; mivel az Északi-sarkvidék természeti erőforrásai nagyrészt az északi-sarkvidéki országok nemzeti joghatósága alá tartoznak, és ezen erőforrások tulajdonjoga vitathatatlan; mivel a fenntartható energiatermelési és szállítási megoldások kifejlesztése és megtalálása iránti igény fokozta a ritkaföldfémek iránti globális keresletet, ami az Északi-sarkvidék nagyrészt kiaknázatlan természeti erőforrásaira irányította a figyelmet; mivel az Északi-sarkvidék hatalmas ritkaföldfém-készletekkel rendelkezik; mivel a világon kitermelt ritkaföldfémek 90%-a jelenleg Kínából származik;
- S. mivel az Északi-sarkvidék fenntartható fejlődéséért elsősorban az északi-sarkvidéki országok felelnek, azonban a külső tényezők jelentős hatása nem tagadható, és a nemzetközi közösségnek ennél fogva kötelessége minden tőle telhetőt megtenni az Északi-sarkvidék védelme, valamint stabilitásának és biztonságának biztosítása érdekében;
- T. mivel az Északi-sarkvidék körüli térség több mint négymillió embernek ad otthont, köztük több mint 40 különböző őslakos népcsoportnak és helyi közösségnek és félmillió uniós polgárnak; mivel az Unió egyetlen elismert őslakos népe, a számi nép Finnország és Svédország, valamint Norvégia és Oroszország sarkvidéki területein él; mivel e tekintetben emlékeztet arra, hogy az őslakos népek létfontosságú szerepet játszanak a természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodásban és a biológiai sokféleség megőrzésében; mivel a demográfia fontos a regionális fejlődés szempontjából;

- U. mivel a tudományos kutatás terén folytatott együttműködés ma minden eddiginél fontosabb a súlyos környezetkárosodás és az éghajlatváltozás okozta kihívások leküzdése szempontjából;
- V. mivel az EU a Horizont 2020 programon keresztül több mint 200 millió EUR-val járult hozzá az északi-sarkvidéki kutatáshoz;
- W. mivel az EU elkötelezett amellett, hogy az EU globális stratégiájával és az Európai Unió tengeri védelmi stratégiájával összhangban nyitott és biztonságos globális tengeri terület kialakítására törekedjen;
- X. mivel az Unió Északi-sarkvidékekkel kapcsolatos szerepvállalása a történelmen, a földrajzon, a gazdaságon és a kutatáson alapul; mivel hangsúlyozni kell a fenntartható fejlődés, a kohéziós politika és a határokon átnyúló együttműködés fontosságát a geopolitikai feszültségek enyhítése érdekében; mivel az EU globális szereplőként következetesen bizonyította a békés, környezeti szempontból tiszta, együttműködő, fenntartható és virágzó Északi-sarkvidék iránti elkötelezettségét, és célja, hogy fenntartható jövőt biztosítson az Északi-sarkvidéken élők számára; mivel az EU egyértelműen jelezte, hogy készen áll arra, hogy még jelentősebb szerepet játsszon;
- Y. mivel az EU többféleképpen is hozzá tud járulni az esetlegesen felmerülő kihívások megoldásához és az északi-sarkvidéki konfliktusok megelőzéséhez;
- Z. mivel egyelőre még nem bírálták el az EU az iránti kérelmét, hogy az Északi-sarkvidéki Tanács teljes jogú megfigyelője lehessen, holott az Északi-sarkvidéki Tanács tagjai 2013-ban elismerték a kérelem kézhezvételét,; mivel a végső döntést az Északi-sarkvidéki Tanács egyes tagjainak ellenállása miatt elhalasztották; mivel a Parlament korábban támogatásáról biztosította ezt a kérelmet; mivel az EU aktívan részt vesz az Északi-sarkvidéki Tanács érintett csoportjainak, munkacsoportjainak és szakértői csoportjainak munkájában; mivel az EU általános regionális kompetenciája, kiterjedt szaktudása és meglévő kezdeményezéseinek széles köre keretként szolgálhat a közös projektekhez;
- AA. mivel Franciaország, Németország, Hollandia, Lengyelország, Spanyolország és Olaszország – az Északi-sarkvidéki Tanácsban megfigyelői státusszal rendelkező országok – jelentős szerepet vállalnak az észak-sarkvidéki ügyekben és komoly érdeklődést mutatnak az Északi-sarkvidéki Tanáccsal folytatandó jövőbeli párbeszéd és együttműködés iránt; mivel Észtország és Írország kérelmezte, hogy megfigyelői státuszt kapjon az Északi-sarkvidéki Tanácsban;
- AB. mivel Izland és Norvégia az EGT-megállapodás és a Schengeni Megállapodás révén az Unió elkötelezett és megbízható társult partnere;
- AC. mivel hosszú ideig viszonylag sikeresen megőrizték az Északi-sarkvidék stabilitását, de azt egyre jobban befolyásolja a régió iránti növekvő nemzetközi érdeklődés és a változó biztonsági helyzet, beleértve az Oroszországi Föderáció régió belüli fokozatos újramilitarizálását is; mivel az Oroszországi Föderáció Északi-sarkvidéket érintő gazdasági és katonai beruházásai messze meghaladják a többi északi-sarkvidéki ország ilyen beruházásait; mivel az Orosz Föderáció új és korszerűsített régi katonai bázisokat hozott létre az északi régiókban, és fokozta a hozzáférésgátlási/területmegtagadási (A2/AD) kapacitást, korlátozva a hajózási jogokat az Északi-tenger stratégiai útvonalán,

amelyet tévesen belső vízi útnak tekint; mivel Oroszország északi flottáját katonai körzetté fejlesztette, és fegyveres erőinek különböző ágait bővítette, többek között új tengeralattjárókkal, nukleáris és hagyományos meghajtású jégtörőkkel, harcra kész radarokkal és rakétarendszerekkel felszerelve; mivel Oroszország újjáélesztette a védelmi koncepciót, amelynek célja, hogy stratégiai képességeit megvédje a Barents-tengertől a Bering-szorosig; mivel Oroszország fokozta haditengerészeti és légi járőrözését, tengeralattjáró-tevékenységét és elektronikus hadviselési taktikáját, ami rendkívül aggasztó fejlemény; mivel az ilyen geopolitikai fejlemények az Északi-sarkvidéken a gyakorlatozások, a telepítések, a járőrözések és a képességekkel kapcsolatos beruházások növekedéséhez vezettek; mivel a térség militarizálása ellentétes az együttműködés szellemével, amely eddig irányította az északi-sarkvidéki országok közötti kapcsolatokat;

- AD. mivel a Barents-tenger térsége a ballisztikusrakéta- és cirkálórakéta-rendszerek fő kísérleti terepe volt, míg a Novaja Zemljától keletre fekvő terület a nukleáris kísérletek fő területeként szolgált;
- AE. mivel Oroszország megsértette békés szomszédjainak szuverenitását és területi integritását, akadályozva a hajózás szabadságát az Azovi-, a Fekete- és a Balti-tengeren, és mindezt nem lehet figyelmen kívül hagyni a jelenlegi békés együttélés Északi-sarkvidéken való fenntartására vonatkozó jövőbeli forgatókönyvek értékelésekor;
- AF. mivel Kína nagy horderejű projektjei és kezdeményezései komoly aggodalomra adnak okot; mivel Kína 2018 januárjában közzétette az északi-sarkvidéki politikáról szóló első fehér könyvét, és hosszú távú erőfeszítéseket tett az Északi-sarkvidéken elfoglalt helyzetének javítására azáltal, hogy „majdnem sarkvidéki állammá” nyilvánította magát azzal a szándékkal, hogy „sarkvidéki hatalommá” váljon, valamint megerősíti az Oroszországgal az Északi-sarkvidéken folytatott együttműködést; mivel Kína az „Egy övezet, egy út” kezdeményezés kiterjesztéseként létrehozta az Északi-sarkvidéken keresztül vezető, kereskedelmi célú sarkvidéki selyemutat, és regionális tudományos kutatási küldetéseket szervezett, kutatóközpontokat hozott létre az Északi-sarkvidéken és 24 sarkvidéki megfigyelő műholdat fejlesztett ki; mivel Kína aktívan részt vesz az Északi-sarkvidéki Tanácsban, valamint kétoldalú együttműködést folytat az egyes északi-sarkvidéki országokkal és más érdekelt felekkel annak érdekében, hogy támogatást szerezzen kezdeményezéseihez;
- AG. mivel az északi-sarkvidéki szereplők a legtöbb esetben aktualizálták stratégiáikat, figyelembe véve az Északi-sarkvidék gyorsan változó helyzetét és a régió növekvő gazdasági és geostratégiai jelentőségét;

A nemzetközi együttműködés mint a biztonságos, stabil, virágzó, hozzáférhető és békés Északi-sarkvidék alapja

1. megerősíti, hogy az Északi-sarkvidék stratégiai és politikai jelentőséggel bír az EU, az északi-sarkvidék tekintetében érdekelt fél és globális szereplő számára, és hangsúlyozza, hogy az EU elkötelezett amellett, hogy felelős szereplőként a nemzetközi partnerekkel való teljes körű együttműködés révén a régió hosszú távú fenntartható és békés fejlődésére törekedjen; alapvető fontosságúnak tartja, hogy valamennyi érdekelt fél – beleértve az EU-t és tagállamait is – fellépjen a békés és intenzív nemzetközi és regionális együttműködés, a tudományos kutatás, a jólét és a feszültségmentesség fenntartása érdekében az Északi-sarkvidéken, valamint reagáljon az éghajlatváltozás

rendkívül riasztó hatásaira és következményeire a régióban; úgy véli, hogy az Északi-sarkvidék kulcsfontosságú szerepet játszik a bolygó környezeti egyensúlyának megőrzésében, és elégedettséggel tölti el, hogy a régió régóta a béke és a gyümölcsöző nemzetközi együttműködés térsége, és gratulál az Északi-sarkvidéki Tanácsnak a 25. évfordulójához, amely az északi-sarkvidéki együttműködés elsődleges fórumaként bizonyította, hogy képes fenntartani az együttműködés konstruktív és pozitív szellemét;

2. támogatja az Északi-sarkvidékre vonatkozó integrált uniós politika három alappillérenek, nevezetesen az éghajlatváltozásra adott ambiciózus válasznak és az északi-sarkvidéki környezet védelmének, a fenntartható fejlődés előmozdításának és a nemzetközi együttműködés erősítésének az érvényességét; hangsúlyozza a kiegyensúlyozott uniós északi-sarkvidéki politika fontosságát, és véleménye szerint az Unió különösen alkalmas arra, hogy segítse a tagállamok Északi-sarkvidékre vonatkozó politikáinak koordinálását és kiegészítését, valamint ezért hangsúlyozza, hogy nagyobb koherenciára van szükség az Unió északi-sarkvidéki ügyekkel kapcsolatos külső és belső politikái között; sürgeti az Uniót, hogy adott esetben ágazati politikáiba építsen be északi-sarkvidéki dimenziót;
3. hangsúlyozza a Északi-sarkvidéki Tanács megfigyelőinek fontos szerepét, akik jelentős tapasztalattal rendelkeznek és régóta elkötelezettek az Északi-sarkvidéken folyó tudományos és politikai együttműködés iránt; üdvözli e tekintetben a megfigyelők és az Északi-sarkvidéki Tanács elnöksége között folyó párbeszédet; támogatja az Unió kérelmét, hogy teljes jogú megfigyelővé váljon az Északi-sarkvidéki Tanácsban, valamint ösztönzi az Északi-sarkvidéki Tanács tagjait, hogy reagáljanak pozitívan az Unió kérelmére; ugyanakkor hangsúlyozza, hogy az Unió már de facto megfigyelő az Északi-sarkvidéki Tanácsban, és lehetősége van a más megfigyelő tagokéval azonos feltételek mellett való részvételre és hozzájárulásra;
4. hangsúlyozza, hogy az Uniónak hozzá kell járulnia a sarkvidéki multilaterális kormányzás erősítéséhez, elő kell mozdítania a források fenntartható felhasználását, valamint meg kell védenie és őriznie az Északi-sarkvidéket, annak lakosságával együtt; kéri az Uniót, hogy szakértelemmel és finanszírozással továbbra is járuljon hozzá az Északi-sarkvidéki Tanácshoz azáltal, hogy fokozza részvételét az Északi-sarkvidéki Tanács munkacsoportjaiban és különféle projektjeiben; úgy véli, hogy az Északi régióra az Unió északi szomszédságának részeként kell tekinteni, a meglévő fórumokon való megnövelt részvétellel; hangsúlyozza, hogy az Északi Dimenzió konstruktív közegként szolgál a határokon átnyúló együttműködés számára, sikeres modellt szolgáltatva az ágazati együttműködés számára, amely során az Unió egyenlő mértékben járul hozzá az Oroszországgal, Norvégiával és Izlanddal, valamint más megfigyelőkkel közös politikához; üdvözli a további gyakorlati együttműködést a területek széles körére vonatkozóan; hangsúlyozza a helyi és nemzeti állami és nem állami szereplők közötti, különösen a Barents-tengeri régió szempontjából releváns kérdésekben való együttműködést a Barents-tenger európai és sarkvidéki területeivel foglalkozó tanácsban, amelyben az Unió teljes jogú tag; megjegyzi, hogy a Barents-tenger európai és sarkvidéki területeivel foglalkozó tanács fontos szerepet játszott a bizalom és a kölcsönös megértés kiépítése során északon, miközben növelte az együttműködés mértékét az északi-sarkvidéki országok között; megjegyzi, hogy az Uniónak törekednie kell az Északi-sarkvidék fejlesztéséhez kapcsolódó egyéb politikai fórumokon való részvételre is;

5. üdvözli az EU Északi-sarkvidékre vonatkozó politikájának folyamatban lévő aktualizálását, amelynek tükröznie kell az EU Északi-sarkvidék iránti érdeklődését, és kezelnie kell a fokozott nemzetközi figyelem és a régió éghajlati, környezeti, geopolitikai és geogazdasági változásai jelentette összetett kihívásokat; úgy véli, hogy a politikának olyan új szereplőket is be kell vonnia, mint Kína, és hogy az Északi-sarkvidék biztonsági dimenziójával az EU közös kül- és biztonságpolitikája keretében is foglalkozni kell; konkrétan úgy véli, hogy annak magában kell foglalnia a biztonság átfogó megközelítését, amely többek között magában foglalja a környezet és az egészség fogalmát, valamint a tengeri védelmi problémákat; megjegyzi, hogy egy ilyen, a tagállamok közötti konszenzuson alapuló, átfogó, aktualizált politika lehetővé teszi az EU számára, hogy hatékony, proaktív és ambiciózusabb szerepet játsszon a régióban, figyelembe véve az éghajlatváltozással kapcsolatos sürgető kihívásokat és az Északi-sarkvidék növekvő geopolitikai jelentőségét, ugyanakkor az uniós polgárok – elsősorban az Északi-sarkvidéken élők – és különösen az őslakos népek érdekeit szolgálja; hangsúlyozza, hogy ennek a politikának tükröznie kell az Északi-sarkvidékkel való uniós kapcsolatok belső és külső dimenzióját, és magában kell foglalnia a fenntartható konnektivitás dimenzióját az Északi-sarkvidék lakosait érintő kulcsfontosságú problémák megoldása érdekében, mint például a minőségi internetkapcsolat biztosítása;
6. úgy véli, hogy az új uniós északi-sarkvidéki politikát szélesebb körben kell alkalmazni olyan lehetőségként, amely növeli az uniós polgárok, a tudományos körök és a vállalkozások északi-sarkvidéki ügyekkel kapcsolatos tájékozottságát és szerepvállalását; kéri egy olyan egységes északi-sarkvidéki portál létrehozását, amely az uniós intézmények minden északi-sarkvidéki kezdeményezését és tevékenységét lefedi;
7. megjegyzi, hogy növekszik az érdeklődés az Északi-sarkvidék és annak erőforrásai iránt; mély aggodalmát fejezi ki az éghajlatváltozás negatív hatásai, különösen a gyorsan olvadó jég és az erőforrások túlzott kiaknázása miatt, amelyek új elemeket és realitásokat teremtenek a gazdasági fejlődés bizonyos formái számára, valamint az egyre törekenyebb északi-sarkvidéki ökoszisztémák további megzavarását;
8. hangsúlyozza, hogy a nemzetközi jogon alapuló átfogó kormányzási modell minden északi-sarkvidéki ország és a régió egészének javát szolgálta, valamint kiszámíthatóságot és stabilitást biztosított a térségben; hangsúlyozza, hogy a meglévő regionális struktúrák elősegítik az északi-sarkvidéki országok közötti bizalmat és együttműködést; hangsúlyozza, hogy elsődlegesen az északi-sarkvidéki országok felelnek a területükön felmerülő problémák kezeléséért; rámutat azonban, hogy a külső erők kulcsfontosságú hatással vannak a régió jelenlegi és jövőbeli kihívásaira; ismételten rámutat arra, hogy a nemzetközi jog az északi-sarkvidéki nemzetközi kapcsolatokat szabályozó jogi keret sarokköve, és hangsúlyozza az összes tengeri tevékenység alapját képező Tengerjogi Egyezményt (UNCLOS) – különösen annak XV. része – jelentőségét az óceánokkal kapcsolatos viták békés rendezése és az Északi-sarkvidék kontinentális talapzatának körülhatárolására vonatkozó különféle vitarendezési eljárások, valamint a felségvizeket illetően az Északi-sarkvidéken belüli szuverenitási kérdések rendezése szempontjából; ismételten arra kéri az EU-t és a tagállamokat, hogy vállaljanak nagyobb szerepet a nemzetközi egyezmények hatékony végrehajtásában, és felszólítja az Egyesült Államokat, hogy ratifikálja az ENSZ Tengerjogi Egyezményét; hangsúlyozza továbbá az ENSZ Tengerjogi Egyezménye alapján létrehozott nemzetközi testületek, köztük a kontinentális talapzatok határáért felelős ENSZ-bizottság (CLCS), a Nemzetközi Tengerfenék Hatóság (ISA) és a

Nemzetközi Tengerjogi Bíróság (ITLOS), valamint az olyan platformok fontosságát, mint az Északi-sarkvidéki Tanács, az Északi-sarkvidéki Parlamenti Képviselők Konferenciája, a Barents-tenger európai és sarkvidéki területeivel foglalkozó tanács, az Északi Dimenzió és az Egyesült Nemzetek, és továbbra is elkötelezett az Északi-sarkvidékkel kapcsolatos parlamenti együttműködésben való határozott és aktív részvétel mellett;

9. elismeri az északi-sarkvidéki országok szuverenitását és szuverén jogait a nemzetközi joggal összhangban; úgy véli, hogy alapvető fontosságú, hogy megőrizzük a békés együttműködés három évtizedének eredményeit; hangsúlyozza, hogy teljes mértékben ki kell aknázni az EU azon képességét, hogy megoldásokat kínáljon a potenciális biztonsági kihívásokra; hangsúlyozza, hogy tekintettel az Északi-sarkvidék gazdasági, környezeti és biztonsági fejlődésével kapcsolatos összetett és összefonódó kérdések sokaságára, a régió biztonsági szükségleteiről folytatott párbeszédhez globális, regionális és helyi helyszínekre van szükség;

Éghajlatváltozás az Északi-sarkvidéken

10. mély aggodalmát fejezi ki az Éghajlatváltozási Kormányközi Testület (IPCC) óceánról és a krioszféráról szóló különjelentésének megállapításai miatt, amelyek szerint az elmúlt évtizedekben a globális felmelegedés a krioszféra kiterjedt zsugorodásához vezetett, ami a jégtakarók és gleccserek tömegvesztésével, a hótakaró és az északi-sarkvidéki tengeri jég kiterjedésének és vastagságának csökkenésével, valamint a permafroszt hőmérsékletének növekedésével járt; komoly aggodalmát fejezi ki a permafroszt olvadásának népegészségügyi és biztonsági következményei miatt, mivel a permafroszt olvadásával évszázadok vagy évezredek óta szunnyadó baktériumok és vírusok kerülhetnek felszínre;
11. hangsúlyozza, hogy az Északi-sarkvidék biológiai sokfélesége riasztó mértékben csökken, és mély aggodalmát fejezi ki a biológiai sokféleséggel és az ökoszisztéma-szolgáltatásokkal foglalkozó kormányközi tudománypolitikai platform (IPBES) biodiverzitásról és ökoszisztéma-szolgáltatásokról szóló globális értékelő jelentésének megállapításaival kapcsolatban; hangsúlyozza, hogy a biológiai sokféleség csökkenése nemcsak az éghajlatváltozásnak, hanem az óceáni bányászatnak is köszönhető, amelynek mértéke az IPBES szerint az olvadás következtében valószínűleg tovább fog növekedni az Északi-sarkvidéken;
12. aggodalmát fejezi az olyan jelentések miatt, amelyek szerint a kiolvadó permafroszt által kibocsátott baktériumok éghajlatkárosító szén-dioxidot bocsátanak ki, továbbá a vírusokkal együtt komoly egészségügyi veszélyt jelenthetnek az állatokra és az emberekre; megjegyzi, hogy az éghajlatváltozás és a permafroszt olvadása káros hatással van az élet- és munkaképességre a régióban, mivel mindkettő a meglévő infrastruktúra, utak és épületek elvesztéséhez vagy leromlásához, valamint ipari és közlekedési balesetek sorozatához vezetett, továbbá veszélyezteti a kulturális és örökségi helyszíneket és az őslakosok életmódját;
13. hangsúlyozza, hogy az Uniónak olyan politikát kellene folytatnia, amely biztosítja, hogy a környezetvédelmi kérdések kezelésére irányuló intézkedések figyelembe veszik az Északi-sarkvidék lakosainak, köztük az őslakos népeknek a régió védelmével és fejlesztésével kapcsolatos érdekeit;

14. sürgeti az Uniót, hogy töltsön be vezető szerepet az Északi-sarkvidékre vonatkozó nagyszabású éghajlatpolitikai cselekvési terv létrehozására irányuló munka során, foglalkozva az üvegházhatású gázok globális kibocsátásának mérséklésével és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodással, az Északi-sarkvidék szempontjából releváns innovatív megoldások támogatása mellett;

Geopolitikai fejlemények az Északi-sarkvidéken

15. üdvözli, hogy az Északi-sarkvidék stabilitását hosszú ideig alig befolyásolták a világ más térségeiben zajló konfliktusok, és hangsúlyozza annak fontosságát, hogy megelőzzék a más régiókban zajló geopolitikai fejleményeknek az Északi-sarkvidékre gyakorolt továbbgyűrűző hatásait; megjegyzi azonban, hogy az Északi-sarkvidék biztonsági és katonai helyzete alapvetően megváltozott az elmúlt években, és elismeri a régió stratégiai jelentőségét; megjegyzi, hogy a biztonságos, stabil, békés és virágzó Északi-sarkvidék kulcsfontosságú szerepet játszik Európa szélesebb körű biztonsága és annak stratégiai összefüggései tekintetében; hangsúlyozza továbbá, hogy a régióban folytatott katonai tevékenységnek kiszámíthatónak és átláthatónak kell lennie, és azt a biztonságot és stabilitást elősegítő módon kell végrehajtani, valamint a fokozódó militarizálás a globálisan romló geopolitikai kapcsolatokkal együtt incidensekhez és fokozott biztonsági kockázatokhoz vezethetnek; ennek megfelelően fokozott regionális párbeszédre, határokon átnyúló együttműködésre és önmérsékletre szólít fel a katonai szférában, és olyan tárgyalási folyamatra és bizalomépítő intézkedésekre ösztönöz, amelyek hosszú távú célja a katonai felszerelések csökkentése a régióban;
16. tudomásul veszi, hogy az Oroszországi Föderáció sajátos földrajzi helyzettel rendelkezik: felségvizei és gazdasági övezetei messze meghaladják az összes többi északi-sarkvidéki országot; e tekintetben hangsúlyozza, hogy Oroszországot sajátos földrajzi adottságai alapértelmezett tárgyalópartnerré teszik, ugyanakkor ez fokozott felelősséggel is jár rá nézve;
17. megjegyzi, hogy az Északi-sarkvidék kiemelt helyet foglal el a régióban tevékenykedő valamennyi szereplő katonai stratégiájában, és sürgeti őket, hogy sarkvidéki politikáikat a nemzetközi jog teljes körű tiszteletben tartása mellett hajtsák végre; súlyos aggodalmának ad hangot az Oroszország által folytatott katonai terjeszkedés miatt, amely az északi-sarkvidéki országok közül a legkiterjedtebb volt és magában foglalja a hozzáférésgátlásra és a területmegtagadásra (A2/AD) vonatkozó képességek fejlesztését, valamint tengeri nukleáris erői és jégtörőflottája újbóli működésbe hozását és újjászervezését, amelyek közül Oroszország egyeseket cirkálórakétákkal és elektronikus hadviselési rendszerekkel kíván felszerelni; úgy véli, hogy a helyi katonai helyzet nem indokol ilyen lépéseket, és jelentősen túllépi a jogos védelmi célokat, ami tükrözi Oroszország azon szándékát, hogy stratégiai katonai fölényt érjen el a régióban, ami instabilitáshoz és a konfrontáció fokozott kockázatához vezetne, és eltérne az 1987-es murmanszki kezdeményezéstől, amelynek célja az volt, hogy az Északi-sarkvidéket nemzetközi „békeövezetté” alakítsa; nyomatékosan kéri a sarkvidéki országokat, hogy ne építsenek ki katonai támaszpontokat vagy olyan kutatóbázisokat, amelyeket katonai erők védenek;
18. sajnálja, hogy Oroszország ahelyett, hogy az együttműködés előnyeit hangsúlyozná, az egyre élesebb versenyen, sőt konfrontáción alapuló nézőpontot fogadott el az Északi-sarkvidék kapcsán, és az Északi-sarkvidéket a katonai, területi és gazdasági terjeszkedés területének, valamint nagyhatalmi ambíciói színterének tekinti;

19. kéri az összes északi-sarkvidéki országot, hogy folytassanak konstruktív és kölcsönösen előnyös párbeszédet a környezetvédelemtől kezdve a gazdasági fejlődésen át a katonai műveletekig terjedően minden kérdéstről; kiemeli, hogy az EU és Oroszország jelentős közös érdekekkel rendelkezik az Északi-sarkvidékhez kapcsolódó számos területen, többek között a tengeri védelem és a környezetvédelmi kérdésekben folytatott határokon átnyúló együttműködés terén; hangsúlyozza azonban, hogy a konstruktív együttműködésnek összhangban kell lennie a szelektív együttműködés elvével, többek között az éghajlat és a környezet területén, és nem veszélyeztetheti az orosz kormány világ más részein hozott intézkedéseinek következtében elfogadott szankciók és korlátozó intézkedések céljait, valamint összhangban kell lennie az Oroszországi Föderációval kapcsolatos uniós stratégiával; megjegyzi, hogy az Északi-sarkvidéki Tanácsot az Oroszországgal az EU számára is fontos kérdésekben folytatott nyílt párbeszéd fenntartására és folytatására szolgáló platformnak kell tekinteni;
20. úgy véli, hogy az Északi-sarkvidéknek Kína gazdaságfejlesztési programjaiba való bevonását – azon törekvés mentén, hogy az Északi-sarkvidék északi tengeri útvonalát integrálják az „Egy övezet, egy út” elnevezésű kezdeményezésébe („sarkvidéki selyemútként”) – az EU-nak szorosan nyomon kell követnie és figyelembe kell vennie naprakész északi-sarkvidéki politikájában, mivel az megkérdőjelezi azt az elképzelést, hogy az Északi-sarkvidéket önálló, a globális geopolitikától védett régióként lehetne kezelni; e tekintetben megjegyzi, hogy Kína kutatásba, új jégtörőkbe és stratégiai infrastrukturális projektekbe történő beruházásai az Északi-sarkvidéken arra emlékeztetnek, ahogyan Kína a világ más részein is tevékenykedik, és emlékeztet arra, hogy az EU-nak el kell kerülnie, hogy e területen jelentősen lemaradjon a harmadik országokkal szemben; aggodalmát fejezi ki Kínai arra irányuló kísérletei miatt, hogy beruházzon az északi hajózási útvonal mentén található tengeri kikötőkbe és bányászati jogokat szerezzen, többek között azzal a céllal, hogy megalapozza jelenlétét az Északi-sarkvidéken, és sürgeti az északi-sarkvidéki országokat, hogy alaposan vizsgálják meg a stratégiai jelentőségű szervezeteikbe és infrastruktúrájukba való külföldi beruházásokat;

A hajózás szabadságának biztosítása

21. üdvözli az IMO sarkvidéki vizeken üzemelő hajókról szóló nemzetközi szabályzatának (sarkvidéki szabályzat) 2017. január 1-jei elfogadását és hatálybalépését;
22. felszólít az IMO sarkvidéki szabályzata végrehajtásának értékelésére, valamint a SOLAS-egyezmény és a MARPOL-egyezmény szerinti normák és kötelezettségek végrehajtásának értékelésére, annak megállapítása érdekében, hogy az Északi-sarkvidéken működő szervezetek teljeskörűen végrehajtották-e azokat, valamint hogy azonosítsák a még kezelendő hiányosságokat és gyenge pontokat; sürgeti az Északi-sarkvidék part menti államait, hogy mielőbb tegyék meg a sarkvidéki szabályzat teljes körű végrehajtásához szükséges intézkedéseket; arra bátorítja azokat a hajókat, amelyek nem tartoznak a SOLAS hatálya alá, hogy önkéntesen hajtsák végre a biztonsági intézkedéseket, és kövessék a biztonságos és környezetbarát északi-sarkvidéki hajózást és működést szolgáló egyéb intézkedéseket és útmutatásokat;
23. kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy vállaljanak határozottabb szerepet az olyan nemzetközi egyezmények hatékony végrehajtásának előmozdításában, mint a Párizsi Megállapodás, a Minamata egyezmény, a nagy távolságra jutó, országhatárokon áttérjedő levegőszennyezésről szóló egyezmény, a Göteborgi Jegyzőkönyv, a

Stockholmi Egyezmény, a sarkvidéki kódex, az Árhusi Egyezmény és a Biológiai Sokféleség Egyezmény;

24. sürgeti a tengeri életbiztonságért és a sarkvidéki környezet fenntarthatóságáért való közös felelősséget, mivel a sarkvidéki hajózás az elkövetkező években nagyszámú növekszik és jellegét tekintve diverzifikálódik; üdvözli e tekintetben – a sarkvidéki szabályzaton túl – a hajók útvonalát érintő intézkedéseket, amelyek célja az incidensek kockázatának csökkentése, valamint a hajózás biztonságának javítása és a sérülékeny és egyedülálló környezet védelme érdekében tilalmi zónák létrehozása; hangsúlyozza az EU és tagállamai szerepét az északi-sarkvidéki konfliktusok megelőzésében és megoldásában, a polgári biztonsági mechanizmusok kiépítésében, valamint a válságkezelési kapacitások és a kutatás-mentési infrastruktúrák megerősítésében; kiemeli, hogy az EU a szakértelmével, valamint a hajózással és a navigálással kapcsolatos képességeivel és ismereteivel hozzájárulhat a tengeri biztonsághoz; elismeri, hogy a kutatás-mentési műveletek terén már most is jelentős a határokon átnyúló együttműködés; arra bátorítja az EU-t, hogy az Északi-sarkvidéki Tanács, az északi-sarkvidéki parti őrségi fórum és a Barents-tenger európai és sarkvidéki területeivel foglalkozó tanács keretében nagyobb mértékben járuljon hozzá a vészhelyzetek megelőzéséhez, a felkészültséghez és a katasztrófareagáláshoz; aggodalommal jegyzi meg azonban, hogy az északi hajózási útvonalon kialakuló és gyorsan növekvő tengeri forgalom és energiakitermelés geopolitikai feszültségek és környezetvédelmi aggályok forrásává vált; megjegyzi, hogy növekszik a gazdasági növekedés fellendítésének eszközét és globálisan versenyképes nemzeti közlekedési hálózatot jelentő északi hajózási útvonal fejlesztése iránti, nevezetesen Oroszország és Kína által tanúsított gazdasági érdeklődés; tudomásul veszi a nagyszabású energiaprojektek – mint például a Yamal LNG-projekt és az Arctic LNG 2 kapcsán jelenleg folyó orosz–kínai együttműködés – fejlesztését, és aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy ezek a projektek jelentősen növelik az északi-tengeri útvonalon való hajózás volumenét, és jelentős nyomást gyakorolnak a már most is veszélyben lévő északi-sarkvidéki ökoszisztémára;
25. elismeri Oroszország nagy számbeli előnyét a jégtörő hajók terén, valamint Kína jégtörőprogram-fejlesztéseit, és arra ösztönzi a tagállamokat és a többi partnerországot, hogy építsék ki saját kapacitásaikat e tekintetben; úgy véli, hogy az EU-nak elő kell mozdítania, hogy több jégtörő hajót és a jég hatásai ellen megerősített hajót építsenek és vessenek be uniós lobogó alatt;
26. hangsúlyozza, hogy erősíteni kell a tengeri felügyeletet és az információmegosztást az Északi-sarkvidéken; támogatja az űrfigyelési és navigációs műholdrendszerekbe történő további beruházásokat a Kopernikusz és a Galileo műholdas hálózatok keretében, valamint a európai tengeri megfigyelési és adathálózat (EMODnet) in situ információival kapcsolatos beruházásokat a szükséghelyzeti reagálás, a biztonságos hajózás és az éghajlatváltozással kapcsolatos ismeretek javítása érdekében; megjegyzi, hogy a növekvő emberi tevékenység a régióban, többek között a növekvő idegenforgalom komoly aggodalmakra ad okot az emberi biztonságra vonatkozóan, különösen a zord időjárási körülményekkel, valamint a kutatás-mentési képesség korlátozottságával kapcsolatban; véleménye szerint nélkülözhetetlen a nemzetközi együttműködés, valamint a katonai, az állami és a nem kormányzati szektorok együttműködése és szoros partnersége a régió megfelelő polgári védelmének biztosítása érdekében; hangsúlyozza, hogy a kutatás-mentési területén elő kell mozdítani és meg kell osztani a legjobb gyakorlatokat, és közös gyakorlatokon keresztül hozzá kell járulni

a kutató-mentő egységek interoperabilitásához; javasolja, hogy a tagállamok fontolják meg olyan új állandó strukturált együttműködési projektek létrehozását – például a kutatás-mentésre vagy a környezeti reagálásra összpontosítva –, amelyek a közös biztonság- és védelempolitika képességeinek növelését célozzák az Északi-sarkvidéken; ösztönzi az Uniót és a tagállamokat, hogy végezzenek olyan gyakorlatokat, amelyek azt szimulálják, hogy a polgári védelmi mechanizmust hogyan lehet széles körben alkalmazni az Északi-sarkvidéken;

27. elengedhetetlennek tartja, hogy az Északi-sarkvidéken teljes mértékben tiszteletben tartsák a Tengerjogi Egyezmény, különösen annak 17–21. és 37–41. cikkének hatálya alá tartozó külföldi hajók jogait, különösen a békés áthaladás jogát, a tranzitáthaladás jogát és a hajózás szabadságát; elítéli az arra irányuló orosz lépéseket, hogy lezárják az északi hajózási útvonalakat a nemzetközi hajózás elöl azáltal, hogy azokat teljes szuverén ellenőrzése alatt álló beltengerekké nyilvánítja, szabályozási és adminisztratív akadályokat állít a külföldi hajózás elé az útvonalon, és előírja, hogy a kizárólagos gazdasági övezetbe és a felségvizeire való belépéshez és az áthaladáshoz Oroszország engedélyét kell kérni, valamint hogy nem állapít meg kifejezett kivételt a teljes mentességgel rendelkező hajók számára; hangsúlyozza, hogy a hajózási szabadságot korlátozó intézkedéseknek összhangban kell lenniük Tengerjogi Egyezménnyel és a nemzetközi szokásjoggal; felszólítja az Oroszországi Föderációt, hogy tartsa be a Tengerjogi Egyezményben kodifikált szabályokat, mind az Északi-sarkvidéken, mind máshol, és tartsa tiszteletben azokat a kötelezettségvállalásokat, amelyeket azáltal tett, hogy csatlakozott az ENSZ Közgyűlése által a részes államokhoz intézett éves felhíváshoz, hogy a tengeri követeléseiket hozzák összhangba a Tengerjogi Egyezménnyel;
28. hangsúlyozza, hogy az északi közlekedési útvonalak fejlesztésének fenntarthatónak kell lennie, és hozzá kell járulnia a zöldebb átálláshoz; megjegyzi, hogy konkrétan az új északi vasúti összeköttetések ösztönöznék az északi és balti államok gazdaságát, és javítanák a piacra jutás észak–déli dimenzióját; ezért felszólítja a Bizottságot, hogy az Északi Dimenzió közlekedési és logisztikai partnerség (NDPTL) keretében foglalkozzon az északi közlekedési kérdésekkel, és azonosítsa a lehetőségeket; hangsúlyozza, hogy jobb kapcsolatokra van szükség az Északi Dimenzió régióján belül, hogy a globális fejlődésre reagálva csökkentsük a távolságot, és biztosítsuk az összeköttetést;

Fenntartható fejlődés és a stratégiai erőforrások kiaknázása

29. hangsúlyozza az Északi-sarkvidék fontosságát az EU energiabiztonsága szempontjából, határozottan ragaszkodik az északi-sarkvidéki energiaforrások fenntartható, tudományosan megalapozott kiaknázásához, és hangsúlyozza, hogy az EU által előállított megújuló energiákra és energiahatékonyságra vonatkozó megerősített politikára van szükség, amely jelentősen csökkenti az Unió külső forrásoktól való függőségét, és ezáltal javítja az Unió biztonsági helyzetét; hangsúlyozza, hogy az éghajlatváltozás ellen a Párizsi Megállapodás céljainak szem előtt tartásával kell küzdeni;
30. megjegyzi, hogy az éghajlatváltozás és a jégtakaró ebből eredő csökkenése következtében az Északi-sarkvidék hatalmas szénhidrogénkészleteinek jobb hozzáférhetősége megváltoztatja a régió geostratégiai jelentőségét, ami következményekkel járhat a nemzetközi stabilitásra nézve; felszólítja a térség államait,

hogyan az Északi-sarkvidék természeti erőforrásaihoz való hozzáféréssel kapcsolatos jelenlegi vagy jövőbeli konfliktusokat továbbra is a nemzetközi joggal, nevezetesen a Tengerjogi Egyezményrel összhangban és a 2008-as ilulissati nyilatkozat szellemében, konstruktív párbeszéd útján oldják meg;

31. elismeri, hogy az északi-sarkvidéki kőolaj- és földgázkitermelés környezeti kockázatot jelenthet; hangsúlyozza, hogy az északi-sarkvidéki gazdasági fejlődésnek, különösen a természeti erőforrások feltárásának és kiaknázásának a nemzetközi jog, valamint a vonatkozó nemzetközi egyezmények és szabályzatok betartásával és szigorú környezetvédelmi elővigyázatossági előírások szerint kell történnie, továbbá szigorú követelmények bevezetését szorgalmazza a régióban található új szénhidrogénkészletek feltárására és kiaknázására vonatkozóan; e tekintetben aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy több, nevezetesen Oroszország, illetve más országokból származó magánvállalkozások továbbra is kísérleteket tesznek széles körű és rendkívül nagy hatással járó kitermelési projektek folytatására, azok környezeti hatásának megfelelő vizsgálata nélkül; sürgeti ezért az összes északi-sarkvidéki államot, hogy biztosítsák a kitermelési projektek környezeti hatásainak megfelelő előzetes vizsgálatát, valamint hangsúlyozza a szabályozási normák betartásának fontosságát;
32. hangsúlyozza, hogy a környezetvédelemnek és az ember által okozott szennyezés kezelésének kulcsfontosságú célkitűzést kell képeznie az Északi-sarkvidéken; nem támogatja az Északi-sarkvidék erőforrásainak kiaknázását, ha tudományosan bizonyított, hogy ez helyrehozhatatlan károkat okoz az Északi-sarkvidék és az azon kívüli területek ökoszisztémájában;
33. üdvözli az Északi-sarkvidéki Tanács által az Északi-sarkvidék szennyezésének kezelésében végzett munkát, és felszólítja az EU-t, hogy vállaljon aktív szerepet és nyújtson segítséget e tekintetben;
34. rendkívül aggasztónak tartja a Norilsk Nickel által nemrégiben okozott környezeti katasztrófát, amely a valaha volt legnagyobb olajszenyezéshez vezetett az Északi-sarkvidéken, valamint azt az esetet, amikor egy ülepítő medencéből mérgező szennyvizet szivattyúztak a tundrába, továbbá más, rendszeresen előforduló, de a hivatalos statisztikákban nem szereplő szennyezésekre is sor került; üdvözli a katasztróféért felelős vállalat megbírságolásáról hozott bírósági határozatokat, ugyanakkor aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az újságírók és szakértők csak korlátozottan léphettek be a baleseti helyszínre, és felszólítja az orosz hatóságokat, hogy hozzanak létre átlátható és hatékony eljárásokat az ilyen környezeti katasztrófák bejelentésére és nyomon követésére; sajnálja, hogy az ilyen balesetek gyakran az őslakos népek területein történnek, ami ahhoz vezet, hogy az őslakosok nem tudják folytatni hagyományos életmódjukat; felszólítja az EU-t, hogy támogassa az ilyen eseteket kivizsgáló környezetijog-védőket és újságírókat, és használja fel saját eszközeit – például a Kopernikuszt – az ilyen jellegű szennyezések nyomon követésére az Északi-sarkvidéken, és végezzen alapos felmérést a kizárólag nyereségorientált kitermelés ökológiai és emberi következményeiről; ösztönzi az északi-sarkvidéki államokkal a környezeti katasztrófák, különösen az olajszenyezések valós idejű kezelésére szolgáló gyorsreagálási rendszerek kialakítása terén folytatott együttműködést;
35. sajnálja, hogy az orosz vállalatok továbbra is a minimális szintre szorítják vissza a környezetvédelembe és a termelő létesítményekbe történő beruházásaikat, hogy a lehető legrövidebb időn belül a lehető legnagyobb nyereséget éri el, aminek következtében

folyamatosan mérgező anyagokat bocsátanak ki a légkörbe, ami nemcsak a környezetet, hanem a legtöbb északi-sarkvidéki várost, például Norilszket is tönkretette, amely a világ legszennyezettebb városai közé került;

36. úgy véli, hogy az Északi-sarkvidéknek központi szerepet kell játszania az Európai Nyersanyagszövetségben, fokozva a kritikus fontosságú ásványi anyagok európai kitermelését és csökkentve a ritkaföldfémek tekintetében fennálló, Kínától való függőséget, amely a zöld technológia továbbfejlesztésének és a régió számára a legnagyobb fenyegetést jelentő éghajlatváltozás elleni küzdelemnek a kulcsa; úgy véli, hogy a helyi hatóságoknak átlátható módon kell dönteniük az ásványkincsek kitermeléséről; üdvözli az európai Északi-sarkvidéken a fenntartható bányászatra és a szén-dioxid-kibocsátás csökkentésére irányuló kezdeményezéseket, például amelyek a világ első fosszilis anyagoktól mentes vasgyártási projektje, a HYBRIT keretében folynak, figyelembe véve az acél iránti növekvő keresletet és az egyre inkább villamosított társadalom igényeit;
37. megállapítja, hogy az Északi-sarkvidék ásványi erőforrásokban gazdag, és hangsúlyozza, hogy az európai Északi-sarkvidék fontos szerepet játszik az EU nyersanyagellátásában, többek között a digitális és zöld átállás megvalósításához szükséges alapvető erőforrásokkal, technológiával és know-how-val; megjegyzi, hogy az EU kritikus nyersanyagainak többsége az Északi-sarkvidéken található, ami megfelelő és fenntartható módon történő erőforrás-gazdálkodás esetén erősítheti az EU autonómiáját; tudomásul veszi, hogy Pekinget az Északi-sarkvidék tartalékai feletti ellenőrzés megszerzésére sarkalló egyik tényező az a törekvés, hogy megőrizze erőfölényét a létfontosságú erőforrások és a kialakulóban lévő technológiák kulcsfontosságú összetevői ellátási láncában;
38. szorgalmazza a digitális infrastruktúra hozzáférhetőségének növelését az Északi-sarkvidéken, előmozdítva ezzel a vállalkozói szellemet és az innovációt és diverzifikálva a gazdasági fejlődést; hangsúlyozza, hogy elő kell mozdítani a megújuló energia használatát a távoli északi-sarkvidéki közösségekben; ösztönzi az innovatív energetikai megoldásokkal és a kapcsolódó kapacitásépítéssel kapcsolatos további munkát az Északi-sarkvidéken az éghajlatváltozás megelőzése érdekében, figyelembe véve a társadalom igényeit; hangsúlyozza az Atlanti-óceán északi részén fekvő, tenger alatti távközlési kábelek stratégiai jelentőségét, amelyek a nemzetközi távközlés több mint 95%-át biztosítják; ismételten hangsúlyozza a megerősített transzatlanti együttműködés fontosságát a tenger alatti kábeleket szabályozó nemzetközi eszközök, köztük az ENSZ Tengerjogi Egyezménye védelme és tiszteletben tartásának biztosítása terén; hangsúlyozza az Északi-sarkvidéknek az Észak-Amerika, Európa és Ázsia közötti digitális összeköttetés szempontjából biztosított éghajlattani és földrajzi versenyelőnye, valamint adattárolási központjai révén betöltött szerepét; megjegyzi, hogy az új digitális sztrádáknak – kiterjesztett optikaikábel-rendszereken és -infrastruktúrán keresztül – lehetővé kell tenniük az Északi-sarkvidék közösségei számára a jobb digitális összeköttetéseket is, valamint egészségügyi és szociális szolgáltatásokat (pl. távegészségügyi szolgáltatásokat), online oktatást és a globális gazdasághoz való egyszerűbb általános hozzáférést;
39. elismeri, hogy az Északi-sarkvidéken alulfinanszírozottság áll fenn; úgy véli, hogy az Unió hozzájárulhat a gazdasági, társadalmi és fenntartható fejlődéshez az Északi-sarkvidék közösségeinek érdekében, különös tekintettel az energiára, a közlekedésre és

az infrastruktúrára; úgy véli, hogy az Északi-sarkvidék a fenntartható fejlődéshez elengedhetetlen innovatív iparágaknak ad otthont;

40. hangsúlyozza, hogy a nagy távolságok, a ritkán lakott területek, a zord éghajlat és a demográfiai egyenlőtlenségek miatt az Északi-sarkvidéken belüli és kívüli termelékenység és kereskedelem javítása érdekében döntő jelentősége van annak, hogy az információs és kommunikációs technológiákba és a közlekedési (vasúti, tengeri, szárazföldi és légi) infrastruktúrába történő beruházások révén növeljék a közösségek összekapcsoltságát, elérhetőségét és integrációját; úgy véli, a jobb közlekedési és széles sávú összeköttetés a határokon átnyúló munkaerő- és diákmobilitás lehetőségeit és az együttműködés további kiterjesztését is elősegíti; hangsúlyozza az olyan helyi beágyazottságú eszközök, mint például az intelligens szakosodási stratégiák és a területi együttműködés hasznosságát a fenntartható északi-sarkvidéki beruházások testre szabásában, és úgy véli, hogy ezeket az uniós szakpolitikákat tovább kell fejleszteni és össze kell kapcsolni az EU északi-sarkvidéki politikájával; szorgalmazza egy speciális beruházási platform létrehozását, amely elősegítené az EU és az Északi-sarkvidék gazdaságai közötti szorosabb gazdasági együttműködést, az Európai Beruházási Bankkal (EBB) és az Európai Beruházási Alappal folytatott együttműködés keretében;
41. tudomásul veszi a magánszektor szerepét az Északi-sarkvidékre vonatkozó fenntartható megoldások kidolgozásában; felhívja a Bizottságot, hogy támogassa az európai vállalatok beruházásait olyan kulcsfontosságú ágazatokban, mint a megújulóenergia-termelés, a logisztika és az energiahálózat fejlesztése, ugyanakkor azonosítsa az uniós beruházási és finanszírozási eszközök keretében rendelkezésre álló beruházási lehetőségeket az európai vállalatok Északi-sarkvidéki piachoz való hozzáféréseinek megkönnyítése érdekében; kiemeli a kereskedelem és a digitális infrastruktúrába, az innovációba és a gazdasági fejlődésbe történő beruházások fontosságát az Északi-sarkvidéken, szorosabb együttműködést folytatva a kormányok, a tudományos élet és az üzleti élet között; felszólítja az EU-t, hogy csökkentse a kereskedelem technikai akadályait, és erősítse meg együttműködését az üzleti élet képviselőivel, és ösztönzi az Északi-sarkvidéki Gazdasági Tanács további támogatását; ragaszkodik ahhoz, hogy az EU-ban székhellyel rendelkező vagy az EU-ban működő vállalatok szigorúan tartsák be az üzleti vállalkozások emberi jogi felelősségére vonatkozó ENSZ-irányelveket az Északi-sarkvidékkel kapcsolatos valamennyi üzleti tevékenységük és kapcsolatuk tekintetében, és biztosítsanak hatékony emberi jogi és környezetvédelmi átvilágítási eljárásokat; felszólítja ezeket a szervezeteket, hogy a folyamat minden szakaszában biztosítsanak hatékony, érdemi és tájékoztatáson alapuló konzultációkat mind az érintett, mind a potenciálisan érintett érdekelt felekkel, beleértve az őslakos népeket is; hangsúlyozza, hogy az Északi-sarkvidéken minden gazdasági tevékenységnek fenntarthatónak kell lennie, és figyelembe kell venni azok környezeti hatásait, különösen az éghajlatváltozásra gyakorolt hatásait, valamint társadalmi következményeit; hangsúlyozza, hogy tovább kell támogatni a fenntartható regionális fejlődést az Északi-sarkvidéken élők javára, valamint elő kell mozdítani az alacsony szén-dioxid-kibocsátású tevékenységeket, a tudást és a körforgásos gazdaságot;
42. általános szabályként támogatja a Jeges-tenger középső térségére vonatkozó halászati megállapodásában kifejtett nézetet, amely szerint a természeti erőforrások kiaknázására csak akkor kerülhet sor, ha észszerű bizonyossággal megállapítható, hogy nem okoznak kárt a környezetben, és hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az északi-sarkvidéki és szubarktikus halászat összes szakaszában elővigyázatos megközelítést alkalmazzanak; hangsúlyozza a hosszú távú fenntarthatóság biztosítása érdekében a legjobb elérhető

tudományos tanácsadáson alapuló halászati gazdálkodási intézkedések fontosságát; megjegyzi, hogy az Északi-sarkvidék part menti államai megállapodtak az Északi-sarkvidéken folytatott tevékenységek irányítási keretéről, beleértve a tengeri területekre vonatkozó, egymást átfedő követelések rendezését is; támogatásáról biztosítja a meglévő regionális halászati gazdálkodási szervezeteket és a halászzal, hajózással és tengeri környezettel kapcsolatos globális megállapodásokat; hangsúlyozza, hogy az EU-nak a Tengerjogi Egyezményrel összhangban részt kell vennie az állományok kezelésében;

43. megjegyzi, hogy az EU halimportjának jelentős részét az Északi-sarkvidékről szerzi be, és tudatában van annak, hogy a halászat körüli viták valószínűleg erősödni fognak, többek között azért, mert egyes területeken a halállományok kimerülnek, és részben az éghajlatváltozás miatt más területekre vándorolnak; üdvözli a Jeges-tenger középső térségére vonatkozó halászati megállapodás aláírását, amelynek célja az Északi-sarkvidék fenntartható fejlődésének megvalósítása, és amely elővigyázatossági megközelítést vezet be a Jeges-tenger középső térségének nyílt tengeri részén a halászati gazdálkodásban, és szorgalmazza a megállapodás gyors hatálybalépését; elismeri az oslói nyilatkozat jelentőségét a Jeges-tenger középső térségének nyílt tengeri részén történő szabályozatlan halászat megelőzéséről szóló kötelező érvényű megállapodás elérésében; üdvözli, hogy az őslakos szervezetek képviselői is részt vesznek a küldöttségekben; sajnálja azonban, hogy ezek a szervezetek és a nem kormányzati szervezetek csupán megfigyelőként vehetnek részt;

A helyi közösségek szolgálata és az őslakos népek jogainak megőrzése

44. üdvözli az elért eredményeket, de emlékeztet arra, hogy a legtöbb skandináv országban az északi-sarkvidéki átlag a szegénység, az alacsony várható élettartam és a rendkívül korlátozott emberi és gazdasági fejlődés tekintetében továbbra is rosszabb a nemzeti átlagoknál; tudatában van annak, hogy a technológiai átalakulás és az éghajlatváltozás hatással van az őslakos népek hagyományos életmódjára, és ezért ismételten felszólít arra, hogy aktívan vonják be az Északi-sarkvidék valamennyi közösségét és lakosát, különösen a helyi és gyakorlati ismeretekkel rendelkező őslakos népeket a fejlődési lehetőségekre vonatkozó döntéshozatali folyamatokba; e tekintetben határozottan támogatja az Egyesült Nemzetek őslakos népek jogairól szóló nyilatkozata (UNDRIP) 19. cikkének teljes körű és hatékony végrehajtását, különös tekintettel arra, hogy az őslakos népeket érintő jogalkotási vagy közigazgatási intézkedések elfogadása és végrehajtása előtt meg kell szerezni szabad, előzetes és tájékoztatáson alapuló beleegyezésüket;
45. elismeri, hogy az olvadó jég és az enyhébb hőmérséklet hatásai nemcsak a lakóhelyük elhagyására kényszeríti az őslakos népeket, hanem ezáltal veszélyeztetik az őslakosok életmódját is; elfogadja az északi-sarkvidéki régió szuverén jogokkal és felelősséggel bíró lakosainak és kormányainak azon kívánságát, hogy folytatódhasson a fenntartható gazdasági fejlődés, ugyanakkor megóvhassák az őslakosok megélhetését biztosító hagyományos erőforrásokat és a rendkívül sérülékeny sarkvidéki ökoszisztémákat, figyelembe véve a térség változatos erőforrásainak fenntartható módon történő felhasználásával és fejlesztésével kapcsolatos tapasztalataikat;
46. hangsúlyozza, hogy biztosítani kell az őslakos népek kultúrájának, hagyományainak és nyelveinek megőrzését, kapacitásépítő programok létrehozása által, az őslakos népek sokféleségére, történelmére és jogaira vonatkozó tudatosság növelése érdekében, nem

csak az őslakos fiatalság, de a régió nem őslakos népessége számára is; kéri, hogy az uniós küldöttségek az északi-sarkvidéki országokban folytassanak valódi és inkluzív párbeszédet az őslakos népekkel nemzeti és regionális szinten, valamint szolgáljanak kapcsolattartó pontokként az őslakos népeket érintő ügyekkel kapcsolatban; hangsúlyozza, hogy szükség van arra, hogy ezen uniós küldöttségek dolgozói jártasak legyenek az őslakos népesség jogaiban, ahogyan azt az UNDRIP megerősítette; üdvözlö, hogy az Unió külpolitikájában egyre inkább elismeri az őslakos népek jogait; ezen a területen kéri az Unió Északi-sarkvidékre vonatkozó belső és külső politikái közötti összhang fokozását;

47. ismételten kéri, hogy aktívan vonják be az Északi-sarkvidék összes, helyi és gyakorlati tudással rendelkező lakosát, különösen az őslakos népeket a fejlődési lehetőségekre vonatkozó döntéshozatali folyamatokba;
48. sajnálatát fejezi ki az orosz kormánynek a civil társadalom elnyomása érdekében tett erőfeszítései miatt, ami nagyon negatív hatással van az őslakos népekre, mivel korlátozza képviselőik és partnerségeik önállóságát a nemzetközi fórumokon, korlátozva a külső forrásokhoz való hozzáférést; megjegyzi, hogy hasonló problémák érintenek más nem kormányzati szervezeteket is, többek között a környezetvédelmi aktivistákat;
49. leszögezi, hogy az Északi-sarkvidéken végzett minden tevékenységnek, többek között az Északi-sarkvidéken lévő erőforrásokkal való gazdálkodásnak és azok fenntartható kiaknázásának tiszteletben kell tartania az őslakos népek és más helyi lakosok jogait és azok javát kell szolgálnia; e tekintetben szorosabb kapcsolatot szorgalmaz az Északi-sarkvidéken működő vállalkozások és a helyi közösségek között a gazdasági és kutatási lehetőségek és a munkahelyek megteremtése, valamint az erőforrások fenntartható fejlődésének elősegítése érdekében, valamint támogatja az olyan normák alkalmazását, mint az északi-sarkvidéki beruházásokról szóló jegyzőkönyv és az ENSZ Globális Megállapodása; emlékeztet azokra a meglévő nemzetközi eszközökre, amelyek állami joghatóságot, jogokat és kötelezettségeket hoznak létre a természeti erőforrások kezelésére és fenntartható használatára vonatkozóan, és ragaszkodik ahhoz, hogy ezeket az eszközöket továbbra is teljes mértékben tiszteletben tartsák; hangsúlyozza az emberek közötti együttműködés, az oktatáshoz és az üzleti lehetőségekhez való hozzáférés, valamint az Északi-sarkvidéken élő fiatalok támogatásának fontosságát;
50. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy foglalkozzanak a helyi lakosság törekvéseivel, igényeivel és kihívásaival, elsősorban az emberek közötti együttműködés, az összeköttetés, az internethez való hozzáférés, az oktatás, az egészségügyi ellátás és a foglalkoztatás terén, különösen a fiatalok és a marginalizált csoportok esetében; kiemeli, hogy az aktualizált északi-sarkvidéki politikának egy ambiciózus nemi dimenziót kell tartalmaznia; felszólít az olyan programok finanszírozásának megerősítésére, mint az északi-sarkvidéki és egyéb mobilitási programok, amelyek különösen az Északi-sarkvidéken élő fiatalokra irányulnak, valamint kéri, hogy nyújtsanak nagyobb támogatást és forrásokat annak érdekében, hogy az Északi-sarkvidék népei alkalmazkodni tudjanak az éghajlatváltozás okozta mélyreható változásokhoz;
51. ismételten kéri, hogy az összes fennmaradó tagállam haladéktalanul ratifikálja az ILO a bennszülött és törzsi népekről szóló, 169. sz. egyezményét;

Tudomány és tudás

52. felszólítja az északi-sarkvidéki országokat, hogy tegyenek eleget a Biológiai Sokféleség Egyezmény szerinti kötelezettségvállalásaiknak, különösen az in situ megőrzés tekintetében; felszólítja az összes államot annak biztosítására, hogy az északi-sarkvidéki őslakos népeket és helyi közösségeket bevonják a vonatkozó nemzetközi klíma- és biodiverzitás-diplomáciai tanácskozásokba és döntéshozatali folyamatokba; támogatja az őslakos népek azon ajánlását, hogy fenntartható hatásmérséklési és alkalmazkodási kezdeményezéseikkel összefüggésben közvetlenül hozzáférhessenek a Zöld Klíma Alap forrásaihoz;
53. kiemeli, hogy az EU és tagállamai fontos hozzájárulást nyújtanak a sarkvidéki tudományokhoz, amelyek szükségesek az éghajlatváltozás globális és helyi hatásainak megértéséhez, hangsúlyozza továbbá az Északi sarkvidéken a politikai döntések és a fenntartható fejlődés alapját képező tudás fontosságát; megismétli az Északi-sarkvidék Parlamenti Képviselői 14. Konferenciájának kérését, hogy erősítsék a tudásbázist és növeljék a tudományos együttműködést egy új, „sarkvidékek nemzetközi éve” elnevezésű kezdeményezés révén; támogatja a nemzetközi erőfeszítéseket az északi-sarkvidéki dimenzióval rendelkező tudomány, tudás és innováció területén és az északi-sarkvidéki kutatással kapcsolatos nemzetközi együttműködést, például az északi-sarkvidéki nemzetközi tudományos együttműködés fokozásáról szóló megállapodás megkötését és végrehajtását;
54. megjegyzi, hogy az EU az északi-sarkvidéki kutatások egyik legnagyobb pénzügyi támogatója olyan programokon keresztül, mint a Horizont 2020; hangsúlyozza, hogy növelni kell az északi-sarkvidéki kutatás és fejlesztés uniós finanszírozását; kéri az Északi-sarkvidékre irányuló kutatás és innováció láthatóbbá tételét és fokozott koordinációját, többek között a Horizont Európa keretében; felhívja a Bizottságot, hogy nyújtson átfogó áttekintést a régióra és a horizontális uniós programok északi-sarkvidéki összetevőire szánt uniós finanszírozásról, és sürgeti az EU-t, hogy hajtson végre az Északi-sarkvidékre vonatkozó ambíciózus, előretekintő és környezeti szempontból fenntartható beruházási tervet; úgy véli, hogy egy ilyen tervnek növelni kell az olyan kulcsterületek finanszírozását, mint a tudományos kutatás, valamint hogy több forrást kell elkülönítenie az északi-sarkvidéki kutatásra, fejlesztésre és innovációra, az űr-, a digitális és a közlekedési infrastruktúrára, az űrtechnológiákra, a fenntartható hajózásra, a nyersanyagok fenntartható kitermelésére és feldolgozására, a megújuló energiára és más alacsony szén-dioxid-kibocsátású tevékenységekre, valamint a turizmusra; hangsúlyozza, hogy javítani kell a meglévő finanszírozási eszközök közötti szinergiákat annak érdekében, hogy elejét vegyék az esetleges megkettőzéseknek és maximalizálják az Unió belső és külső programjai közötti kölcsönhatásokat;
55. megjegyzi, hogy az Északi-sarkvidék hatalmas lehetőséget jelent az innováció és a források fenntartható használata területén, olyan gyakorlatok kidolgozásával, amelyek később globálisan alkalmazhatóak, és hogy kísérleti környezetet biztosít többek között a geotermikus, szél- és vízenergia-projektek, a szén-dioxid-kibocsátástól mentes acéltermelés és a zöldebb akkumulátorgyártás számára; elismeri az olyan uniós űrprogramok, mint a Kopernikusz, a Galileo, az európai geostacionárius navigációs lefedési szolgáltatás és a műholdas kommunikáció hozzájárulását a környezeti, tengeri és emberi biztonsághoz és védelemhez az Északi-sarkvidéken azáltal, hogy lehetővé tesz egyebek között a jég állapotának nyomon követését, a tengeri erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodást, a szennyezések észlelését, a vészhelyzeti riasztást, a tengeri

közlekedés azonosítását és nyomon követését, valamint a kutató-mentő szolgálatokat; támogatja az ilyen képességek fejlesztésébe való folyamatos beruházást, valamint javasolja, hogy ezeket az Északi-sarkvidéken az uniós és/vagy a NATO-tag északi-sarkvidéki államokkal együttműködve és azok vezetése alatt alkalmazzák;

Több EU az Északi-sarkvidéken, több Északi-sarkvidék az EU-ban

56. üdvözi, hogy 2017-ben létrehozták az Északi-sarkvidékkel foglalkozó különmegbízott hivatalát; támogatja megbízatásának folytatását, és elismerését fejezi ki a jelenlegi különmegbízott által végzett munkáért; kéri a Bizottságot, és az Európai Külügyi Szolgálatot, hogy növeljék a szolgálatok közötti együttműködést és az Északi-sarkvidékre vonatkozó különféle programok és beruházások közötti összhangot, és sürgeti őket, hogy különítsenek el megfelelő forrásokat, tükrözendő az uniós északi-sarkvidéki politika ambícióit; sürgeti a Bizottságot, hogy hozzon létre egy konkrét munkacsoportot, amely átfogó módon fedi le Észak-Európát és az Északi-sarkvidéket; megjegyzi, hogy az északi-sarkvidéki ügyekre vonatkozó uniós belső koordinációt meg kell erősíteni a bizottsági munkacsoportok szintjén és az érintett uniós ügynökségek között egyaránt; sürgeti a Bizottságot, hogy az Északi-sarkvidékre vonatkozó politikák irányításának szerepét bízza egyik alelnökére a hatáskörök megkettőzésének elkerülése érdekében; felhívja a Tanácsot, hogy hozzon létre Észak-Európával és az Északi-sarkvidékkel foglalkozó munkacsoportot, és felhívja az EKSZ-t, hogy struktúráin belül hozzon létre hasonló egységet; úgy véli, hogy meg kell erősíteni a Parlament szerepét az Unió északi-sarkvidéki politikájának alakításában és végrehajtásában, valamint a Parlamentben nagyobb figyelmet kell fordítani az Északi-sarkvidékre, többek között azáltal, hogy létrehoznak egy kifejezetten erre a célra kijelölt parlamentközi küldöttséget, amelynek kiemelt felelőssége az északi-sarkvidéki együttműködés; kéri az Északi-sarkvidékre vonatkozó kérdések szélesebb körű megvitatását, mind az uniós intézményekben, mind a tagállamokban;
57. úgy véli, hogy az új uniós északi-sarkvidéki politika konzultációs folyamatát a jelenlegi uniós szakpolitikák hatékonyságának értékelésére kell használni;
58. úgy véli, hogy az Uniónak globális szereplőként aktív politikai párbeszédet kell folytatnia, reagálnia kell az Északi-sarkvidék növekvő stratégiai fontosságára, valamint továbbra is elfogadott és hiteles szereplőként kell jelen lennie az Északi-sarkvidéken, tiszteletben tartva a meglévő sarkvidéki konzultációs fórumok és sikeres irányítási keretmechanizmusok egyedülálló rendszerét; úgy véli, hogy az EU elfogulatlan közvetítőként működhet a regionális stabilitás és jólét előmozdítása érdekében; felhívja az EU-t, hogy folytassa a párbeszédet és a bizalomépítő intézkedéseket a meglévő többoldalú keretek között, és az Északi-sarkvidéket prioritásként vegye fel az EU globális stratégiájába; kéri továbbá egy sarkvidék-specifikus összekapcsoltsági politika (digitalizáció, navigáció, logisztika, közlekedés) kidolgozását; határozottan úgy véli, hogy az európai zöld megállapodás kiemelten szükséges hosszú távú választ ad az éghajlatváltozás növekvő kihívásaira egy fenntartható fejlődést célzó, kibővített beruházási menetrend és különösen helyi innovatív kezdeményezések révén, valamint jelentősen hozzájárul az Unió stratégiai energiafüggőségének megoldásához; ezt szem előtt tartva kéri uniós északi-sarkvidéki szakpolitikai dimenzió beépítését az európai zöld megállapodásba, az Unió 2019–2024-es stratégiai menetrendjébe, az EU globális stratégiájába, az összeköttetésekre vonatkozó uniós stratégiába és a biológiai sokféleséggel kapcsolatos uniós stratégiába;

59. hangsúlyozza, hogy az Uniónak és tagállamainak konstruktív kapcsolatokat kell fenntartaniuk az összes nem uniós északi-sarkvidéki országgal, és kiemeli, hogy az Uniónak jogalapú megközelítést kell folytatnia és előmozdítania az Északi-sarkvidék őslakos népeivel való együttműködésre vonatkozóan; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az északi-sarkvidéki uniós államok szélesebb körben osszanak meg információkat a régió jelenlegi kihívásaira vonatkozóan, növeljék hibrid hadviselési képességeiket, folytassák a védelmi beruházásokat, növeljék a jelenlegi cselekvések egységességét az Északi-sarkvidéken, és közösen fejlesszék a tengeri és légi területeket; felkéri az EU-t és tagállamait, hogy regionális és nemzetközi fórumokon szorosabban működjenek együtt az Északi-sarkvidékkel kapcsolatos kérdésekben, és felhívja az EU-t, hogy nagyobb mértékben vonja be a helyi és regionális kormányzati szinteket a régiót érintő politikáinak kidolgozásába;
60. úgy véli, hogy a Kína és Oroszország közötti fokozódó együttműködésre adott legjobb válasz a jobb uniós szintű koordináció, valamint az EGT-országokkal, az Egyesült Államokkal, Kanadával, valamint az Egyesült Királysággal, Japánnal, a Koreai Köztársasággal, Indiával és más olyan partnerekkel folytatott konzultáció, amelyek elkötelezettek a békés együttműködés és az északi-sarkvidéki tengeri közlekedés szabadságának biztosítása, valamint a lehetséges szinergiák legteljesebb kiaknázása mellett;
61. tudomásul veszi az Egyesült Államok északi-sarkvidékre vonatkozó biztonsági kezdeményezését és Kanada északi-sarkvidéki és északi szakpolitikai keretét, valamint ösztönzi az Uniót, hogy ahol lehetséges, lépjen partnerségre hasonló gondolkodású szövetségeseivel, hogy biztosítsák a megfelelő irányítást a régióban; e tekintetben átfogó párbeszédet szorgalmaz az EU és az Északi-sarkvidék között az Északi-sarkvidékre irányuló uniós szakpolitika végrehajtásának támogatása érdekében;
62. úgy véli, hogy az Északi-sarkvidék biztonsági kérdéseinek a NATO-val folytatott konzultációk és együttműködés részét kell képezniük, amely felhasználhatja a NATO-Oroszország Tanács keretét a félreértések tisztázására, a feszültségek enyhítésére és a válságok megelőzésére; elismeri a megfigyelési és felderítési műveletek fontosságát a régióban, valamint az információmegosztást fokozó mechanizmusok létrehozását; úgy véli, hogy az északi-sarkvidéki régióban a katonai gyakorlatokra vonatkozó előzetes figyelmeztetés növelheti az átláthatóságot a régióban zajló katonai tevékenységekre vonatkozóan;
63. megjegyzi, hogy a távoli észak a NATO szövetséges erők európai főparancsnokának felelőssége alá tartozik, és hogy együtt kell működni a NATO-val annak érdekében, hogy az Északi-sarkvidékre vonatkozó átfogó biztonsági koncepciót lehessen létrehozni; ezt szem előtt tartva üdvözli a NATO főtitkára által azzal megbízott vitacsoport következtetéseit, hogy a NATO-szövetség politikai dimenzióját megerősíteni hivatott módszerek értékelése céljából folytasson le egy előremutató együttgondolkodási eljárást, amely módszerek keretében a NATO-nak fokoznia kell helyzetfelismerését a távoli északon és az Északi-sarkvidéken, és olyan stratégiát kell kidolgoznia, amely figyelembe veszi a szélesebb körű elrettentési és védelmi terveket, beleértve az állami szereplők agresszív lépéseinek kezelésére vonatkozó rendelkezéseket is;
64. megjegyzi, hogy a 2018. évi Trident Juncture gyakorlat, amely bizonyította, hogy a NATO operatív tevékenységet folytat az Északi-sarkvidéken, különösen a távoli

északon (a Norvég- és a Barents-tengeren), a legmagasabb szintű átláthatóságot biztosította; Arra kér minden olyan felet, aki katonai tevékenységet folytat az Északi-sarkvidéken, hogy a nemzetközi kötelezettségekkel, többek között az EBESZ bécsi dokumentumával összhangban kövesse ezt a gyakorlatot, csökkentve ezáltal a kockázatokat, tisztázva az esetleges félreértéseket és növelve a szándékok átláthatóságát;

65. támogatja az olyan lehetséges nyomással szembeni ellenálló képesség erősítésére tett erőfeszítéseket, amely Kína vagy más olyan szereplők felől érkezik, akik nem helyezik előtérbe az ásványi anyagok környezetbarát és fenntartható módszerekkel történő, a nemzetközi normákat és az Egyesült Nemzetek egyezményeit tiszteletben tartó kitermelését; kéri, hogy az EKSZ keleti stratégiai kommunikációval foglalkozó munkacsoportja figyelje meg az ásványi anyagok régióban végzett kitermelésére vonatkozó döntéshozatali folyamatok befolyásolására irányuló kampányokat;
66. hangsúlyozza, hogy az Uniónak és az Egyesült Államoknak közösen kell előmozdítaniuk a biztonságot és stabilitást az Északi-sarkvidéken, miközben beruháznak állandó tudományos jelenlétükbe és kiterjesztik azt a régióban;
67. kéri, hogy az Északi-sarkvidéket vonják be az EU stratégiai iránytűjéről folytatott megbeszélésekbe, és hangsúlyozza, hogy az Északi-sarkvidékkel kapcsolatos fejleményekkel a Politikai és Biztonsági Bizottságban és a Tanács ülésein is rendszeresen foglalkozni kell; rendszeresebb eszmecserére szólít fel az Északi-sarkvidékkel mint az EU és a NATO közötti konzultációk fontos területével kapcsolatos kérdésekről;
68. felszólít az EU láthatóságának növelésére az Északi-sarkvidéken, valamint kéri az EU-t, hogy alakítson ki megerősített politikai párbeszédet a Feröer szigetekkel és Grönlanddal folytatott kétoldalú együttműködésről, és a dán hatóságokkal együtt fontolja meg uniós irodák létrehozásának lehetőségét Grönlandon és a Feröer szigeteken;
69. kéri, hogy az új északi-sarkvidéki stratégia céljai tükröződjenek a célzott finanszírozással rendelkező uniós programokban, projektekben és vonatkozó jogszabályokban, valamint az érintett uniós ügynökségek munkájában;
70. úgy ítéli meg, hogy az Unió tengerstratégiáját aktualizálni kell, hogy jobban tükrözze az új lehetőségeket és kihívásokat; úgy véli, hasonló elemzéseket és vizsgálatokat kell végezni más uniós politikákra, többek között az Unió úrpolitikájára vonatkozóan is, hogy megvizsgálják a meglévő műholdas programok kiterjesztésének lehetőségét annak érdekében, hogy lefedjék az északi-sarkvidéki régió egyedi szükségleteit, beleértve a Kopernikusznak a szennyezések nyomon követésére való alkalmazását;
-
- ◦
71. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak és a Bizottság alelnökének / az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének.